

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tāl. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

04.12.2014. Nr. 0820142402/A2520

Uz precizēto TAP VSS-777

Latvijas Republikas
Ekonomikas ministrijas
valsts sekretāram
M. Lazdovska kungam

Latvijas Republikas
Centrālās statistikas pārvaldes
priekšniecei
A. Žīgures kundzei

*Par Ministru kabineta noteikumu
projektu "Noteikumi par Valsts
statistiskās informācijas
programmu 2015. gadam"*

Latvijas Pašvaldību savienība (turpmāk tekstā – LPS) ir izskatījusi Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2015. gadam", kurš 2014. gada 13. oktobrī Centrālajā statistikas pārvaldē (turpmāk tekstā – CSP) starpinstitutūciju sanāsmē tika saskaņots.

Iepazīstoties ar MK noteikumu projektu, LPS konstatē, ka panāktā vienošanās starp CSP un LPS nav ņemta vērā un 4 statistiskie rādītāji MK noteikumu projektā nav iekļauti.

LPS, ņemot vērā to, ka starpinstitutūciju sanāsmē panāktā vienošanās ir ignorēta, Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2015. gadam" **šādā redakcijā nesaskaņo.**

1. MK noteikumu projekts izstrādāts saskaņā ar Valsts statistikas likuma 5. panta otrās daļas 3. punktu. MK noteikumu projekta pielikuma 1. tabulā ir noteikta statistiskā informācija, kuru apkopo un publicē **56 ministrijas un citas valsts institūcijas**, tai skaitā Centrālā statistikas pārvalde, Ekonomikas ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Latvijas Banka, Nodarbinātības valsts LPSatz_041214_VSS-777precizets, Par Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2015.gadam"

aģentūra, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Satiksmes ministrija, Valsts ieņēmumu dienests, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra u.c.

2. Valsts statistiskās informācijas programma 2015. gadam satur statistisko informāciju, kura vairāk koncentrēta uz valsts statistiku kopumā. Valsts statistiskās informācijas programma 2015. gadam sastāv no **30 rādītāju grupām** jeb no **503 rādītājiem** (sk. pielikumu). Republikas nozīmes pilsētām, kuras ir arī nacionālās nozīmes attīstības centri, **būs pieejami tikai 88 statistiskie rādītāji jeb 17,5% no kopējā rādītāju skaita.**

3. Valsts statistiskās informācijas programmā 2015. gadam nav iekļauti šādi republikas pilsētu pašvaldībām, kuras ir arī nacionālās nozīmes attīstības centri, **nepieciešamie statistiskie rādītāji:**

1) Reģionu pievienotā vērtība un reģionālais iekšzemes kopprodukts sadalījumā pa republikas pilsētām, faktiskajās cenās.

MK 2008. gada 28. oktobra noteikumos nr. 908 “Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2009. gadam” pēdējo reizi tika iekļauts rādītājs “Reģionālais iekšzemes kopprodukts 2007. gadā faktiskajās cenās” **sadalījumā arī pa republikas pilsētām.**

MK 2005. gada 20. decembra noteikumos nr. 961 “Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2006. gadam” pēdējo reizi tika iekļauts rādītājs “Reģionālais iekšzemes kopprodukta (no ražošanas aspekta) un kopējās pievienotās vērtības 2004. gadā aprēķins faktiskajās cenās”.

Pievienotā vērtība ir produkta tirgus vērtības pieaugums, kas ir radies jebkuras saimnieciskās darbības rezultātā. To aprēķina, ja no produkcijas (bāzes cenās) atņem starppatēriņu. Pievienotā vērtība ir ražošanas konta balanspostenis.

Iekšzemes kopprodukts ir valsts teritorijā saražoto gala produktu un pakalpojumu summārā vērtība gada laikā. To aprēķina, izmantojot datus par iekšzemes ražošanu, izlietojumu un ienākumiem faktiskajās un salīdzināmās cenās.

Šie abi rādītāji sadalījumā **pa republikas pilsētām** ir bijuši iekļauti Valsts statistiskās informācijas programmā jau **2001. gadā.**

Saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) 2011. gadā rīkotās aptaujas “Par pašvaldībām nepieciešamajiem statistiskajiem rādītājiem un to izmantošanu” rezultātiem **2/3** republikas pilsētu – Liepāja, Rīga, Jelgava, Rēzekne, Ventspils un Valmiera – norādīja uz abu šo salīdzinošo statistisko rādītāju nepieciešamību un pielietojumu šādiem mērķiem:

- pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu sagatavošanai (ilgtspējīgās attīstības stratēģija; attīstības programma; teritoriālais plānojums);

- pilsētu ekonomiskās attīstības izvērtēšanai;
- pilsētas attīstības nākotnes tendenču plānošanai;
- projektu pieteikumu sagatavošanai ES fondu finanšu līdzekļu saņemšanai;
- pašmāju un ārvalstu investoru piesaistīšanai.

Bez šiem rādītājiem pašvaldības nevar pilnvērtīgi novērtēt, kura nozare dod lielāku pienesumu pilsētas ekonomiskajā attīstībā, kura nozare kļuvusi vājāka vai spēcīgāka, kurai nozarei ir nepieciešams pašvaldības papildu atbalsts. Šie rādītāji ir būtiski investoru piesaistē, lai noteiktu un pamatotu savas pašvaldības konkurētspēju ar citām Latvijas un kaimiņvalstu pašvaldībām.

Rīgas pilsēta atšķirībā no pārējām republikas pilsētām ir privileģētā statusā, jo ir noteikts Rīgas statistiskais reģions un, apkopojot statistiskos datus tikai Latvijas un statistisko reģionu līmenī, **8** republikas pilsētas (Liepāja, Daugavpils, Ventspils, Jūrmala, Jelgava, Valmiera, Jēkabpils, Rēzekne) ir nostādītas nevienādās pozīcijās ar Rīgas pilsētu statistisko datu pieejamībā. Šis būtiskais fakts mazina pārējo **8** republikas pilsētu konkurētspēju konkurences cīņā par investoru piesaisti ar Rīgas pilsētu, un tas neveicina Latvijas reģionu un nacionālās nozīmes attīstības centru ar piegulošajām teritorijām sociālekonomisko un iedzīvotāju labklājības vienmērīgu izaugsmi.

2) Rūpniecības, būvniecības, tirdzniecības un pakalpojumu gada strukturālie rādītāji (NACE 2. red. B-N sadaļai un 95. nodaļa) (uzņēmumu skaits, apgrozījums, produkcijas vērtība, pievienotā vērtība pēc faktoru izmaksām, kapitālieguldījumi, kopējā preču un pakalpojumu iegādes vērtība, personāla izmaksas un nodarbināto skaits) pa republikas pilsētām.

MK 2008. gada 28. oktobra noteikumos nr. 908 “Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2009. gadam” **šim rādītājam nebija sadalījuma pa republikas pilsētām.**

Statistiskais rādītājs “Mazumtirdzniecības veikalu, stendu un kiosku skaits, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu skaits” sadalījumā **pa republikas pilsētām** bija iekļauts Valsts statistiskās informācijas programmā jau 2004. gadā.

Saskaņā ar VARAM 2011. gadā rīkotās aptaujas “Par pašvaldībām nepieciešamajiem statistikas rādītājiem un to izmantošanu” rezultātiem **2/3** republikas pilsētu – Liepāja, Rīga, Jelgava, Rēzekne, Ventspils un Valmiera – norādīja uz šāda statistiskā rādītāja nepieciešamību un pielietojumu. Trūkstot šiem datiem, pašvaldības nevar pilnvērtīgi novērtēt uzņēmējdarbības attīstības

tempus un perspektīvas, kā arī noteikt, kuru uzņēmējdarbības nozaru attīstībai nepieciešams lielāks pašvaldības atbalsts.

Rādītājs ļautu novērtēt pašvaldības atbalsta ietekmi uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšanai.

Rīgas pilsēta, atšķirībā no **8** pārējām republikas pilsētām, ir privileģētā statusā, jo ir noteikts Rīgas statistiskais reģions un, apkopojot statistiskos datus tikai Latvijas un statistisko reģionu līmenī, **8** republikas pilsētas (Liepāja, Daugavpils, Ventspils, Jūrmala, Jelgava, Valmiera, Jēkabpils, Rēzekne) ir nostādītās nevienādās pozīcijās ar Rīgas pilsētu statistiskās informācijas pieejamībā. Šis būtiskais fakts mazina pārējo **8** republikas pilsētu konkurētspēju konkurences cīņā par investoru piesaisti ar Rīgas pilsētu, un tas neveicina Latvijas reģionu un nacionālās nozīmes attīstības centru ar piegulošajām teritorijām sociālekonomisko un iedzīvotāju labklājības vienmērīgu izaugsmi.

3) Vidējais darbinieku skaits ar darba laika uzskaiti pilna darba laika vienībās (sabiedriskajā un privātajā sektorā) pa visām administratīvajām vienībām.

Saskaņā ar VARAM 2011. gadā rīkotās aptaujas “Par pašvaldībām nepieciešamajiem statistikas rādītājiem un to izmantošanu” rezultātiem **13 novadi un 4 republikas pilsētas** norāda uz šāda rādītāja nepieciešamību.

Šis rādītājs ir nepieciešams novadiem un republikas pilsētām. Ap republikas pilsētām kā nacionālas attīstības centriem veidojas attīstības reģioni, kas nodrošina pakalpojumus arī citu novadu iedzīvotājiem. Plānojojot republikas pilsētu attīstību vidējā un ilgtermiņā, ir svarīgi zināt ne tikai pilsētu sociālekonomisko stāvokli, bet arī novadu sociālekonomisko stāvokli. Nacionālās nozīmes attīstības centros novadu iedzīvotāji saņem šādus pakalpojumus:

- veselības pakalpojumi;
- izglītības iegūšana;
- kultūras un sporta vajadzību nodrošināšana;
- nodarbinātība;
- pasažieru pārvadājumi.

Statistiskie rādītāji ir nepieciešami, lai izstrādātu attīstības plānošanas dokumentus, novērtētu esošo sociālekonomisko stāvokli reģionā un pašvaldībās, noteiktu rīcības virzienus un pasākumus.

4) Nefinanšu investīcijas pa republikas pilsētām.

MK 2008. gada 28. oktobra noteikumos nr. 908 “Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2009. gadam” pēdējo reizi tika iekļauts rādītājs “Nefinanšu investīcijas” sadalījumā arī **pa republikas pilsētām**.

Nefinanšu investīcijās ir ietverti ilgtermiņa nemateriālie ieguldījumi, dzīvojamās ēkas, citas būves un celtnes, ilggadīgie stādījumi, tehnoloģiskās mašīnas un iekārtas, pārējie pamatlīdzekļi un inventārs, kā arī pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto būvobjektu un kapitālā remonta izmaksas.

Investīcijas ir viens no uzņēmuma ekonomikas un finanšu stratēģijas īstenošanas līdzekļiem, kas nodrošina uzņēmējdarbības paplašināšanos, efektivitātes pieaugumu, ilgtspējīgu konkurētspēju un tirgus vērtības paaugstināšanos.

Rādītājs “Pamatlīdzekļu iegāde un citas nefinanšu investīcijas” tika iekļauts Valsts statistiskās informācijas programmā jau 2001. gadā.

Rādītājs “Nefinanšu investīcijas” ļauj izvērtēt republikas pilsētu tautsaimniecības nozaru attīstības tendences. Rīgas pilsēta atšķirībā no pārējām 8 republikas pilsētām ir privileģētā statusā, jo ir noteikts Rīgas statistiskais reģions, un, apkopojot statistiskos datus tikai Latvijas un statistisko reģionu līmenī, 8 republikas pilsētas (Liepāja, Daugavpils, Ventspils, Jūrmala, Jelgava, Valmiera, Jēkabpils, Rēzekne) ir nostādītās nevienādās pozīcijās ar Rīgas pilsētu statistiskās informācijas pieejamībā. Šis būtiskais fakts mazina pārējo 8 republikas pilsētu konkurētspēju konkurences cīņā ar Rīgas pilsētu par investoru piesaisti, un tas neveicina Latvijas reģionu un nacionālās nozīmes attīstības centru ar piegulošajām teritorijām sociālekonomisko un iedzīvotāju labklājības vienmērīgu izaugsmi.

Lūdzam Jūs atbalstīt republikas pilsētu un visu administratīvo vienību nodrošināšanu ar 4 statistiskajiem rādītājiem, kuri nav iekļauti Ministru Kabineta noteikumu projektā “Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2015. gadam” un nepieciešamo finanšu līdzekļu piešķiršanu 2015. gada budžetā:

- 1) reģionu pievienotā vērtība un reģionālais iekšzemes kopprodukts sadalījumā pa republikas pilsētām, faktiskajās cenās;
- 2) rūpniecības, būvniecības, tirdzniecības un pakalpojumu gada strukturālie rādītāji (NACE 2. red. B-N sadaļai un 95. nodaļa) (uzņēmumu skaits, apgrozījums, produkcijas vērtība, pievienotā vērtība pēc faktoru izmaksām, kapitālieguldījumi, kopējā preču un pakalpojumu iegādes vērtība, personāla izmaksas un nodarbināto skaits) pa republikas pilsētām;
- 3) vidējais darbinieku skaits ar darba laika uzskaiti pilna darba laika vienībās (sabiedriskajā un privātajā sektorā) pa visām administratīvajām vienībām;
- 4) nefinanšu investīcijas pa republikas pilsētām.

Pielikumā: Valsts statistiskās informācijas programmas 2015. gadam rādītāji uz 7 lpp.

Priekšsēža p. i.

Olga Kokāne

04.12.2014. 17:41

1354

Aino Salmiņš, Padomnieks tehnisko problēmu jautājumos
67508561, 29166924, aino.salmins@lps.lv

Andra Feldmane, Padomniece uzņēmējdarbības jautājumos
67508565, 29423295, andra.feldmane@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.